

وزیر ارتباطات در همایش شهر هوشمند بیان کرد؛

دولت الکترونیکی در انتظار همکاری دستگاهها

امین قلعه‌ای

«ریاست بانک مرکزی روز گذشته دستور داد که این بانک به سامانه‌های دولت الکترونیکی متصل شود. امیدوارم قوه قضاییه نیز به این سامانه‌ها متصل شود. با وزارت اقتصاد نیز در حال مذاکره هستیم که سرویس‌های خود را به دولت الکترونیکی متصل کند. با اتصال این دستگاه‌ها به سامانه‌های دولت الکترونیکی، شاهد جهش بزرگی در ارائه خدمات به مردم خواهیم بود.» این بخشی از اظهارات وزیر ارتباطات در حاشیه دومین همایش تهران هوشمند است. ایجاد دولت الکترونیکی از مدت‌ها پیش یکی از دغدغه‌های مسئولین کشور به حساب آمده است. آذری جهری در این باره می‌گوید: «دولت الکترونیکی امروزه توسعه سید کالا به افراد نیازمند را از طریق کدهای دسترسی به‌اجرا درآورد و به شهروندان چنین خدماتی ارائه می‌دهد و به زودی خدمات بیش‌تری از همین مسیر به شهروندان ارائه می‌شود. البته بی‌تردید این حوزه نیازمند حضور همه دستگاه‌هاست؛ تقریباً حدود ۲۵۰۰ دستگاه اجرایی در کشور وجود دارد که باید متصل شوند و خوشبختانه اتصال دستگاه‌های اجرایی به دولت الکترونیکی با رشد ۱۰ برابری مواجه شده است.» در ایران باهدف ایجاد تغییر بنیادین در ساختار قدیمی نظام اداری کشور، سازمان فناوری اطلاعات طرح ملی دولت الکترونیکی را که از سال‌ها پیش متوقف مانده بود، احیا و اقدام‌های لازم برای الکترونیکی‌سازی را آغاز کرد. آیین‌نامه اجرایی تحقق دولت الکترونیکی در ایران مصوب

شورای عالی اداری و بر اساس طرح توسعه کاربردی فناوری اطلاعات تکفام مربوط به پانزدهم تیرماه سال ۱۳۸۱ است که بر اساس آن دولت مکلف به ارائه خدمات غیرحضوری به مردم باهدف بهبود کیفیت، کاهش هزینه‌ها و گردش سریع اطلاعات بین دستگاه‌های اجرایی شد.

جایگاه جهانی ایران در دولت الکترونیکی

دولت الکترونیکی، دولت استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات به منظور توزیع خدمات دولتی به صورت مستقیم و ۲۴ ساعته به مردم است. در این دولت که سطح پیشخوان ادارات تاخانه‌ها و محله‌های کار شهروندان خواهد رسید، نیاز به مراجعه حضوری برای کارها و خدمات دولتی وجود نداشته و البته این خدمات با سرعت و اطمینان بیشتری به مردم ارائه می‌شود. کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات فی‌نفسه امری جدیدی نیست چرا که موسسات دولتی از اولین و بزرگترین مصرف‌کنندگان این فن‌آوری بوده‌اند ولی گذاشتن رایانه روی میز همه کارمندان حتی داشتن اتوماسیون اداری و وب‌سایت خبری به شکلهای معمول این بروکراسی اداری راه‌دهنده دولت الکترونیکی نیست. باسختگویی و ارتباط الکترونیکی در تمام فرایندهای حکومتی می‌تواند یک دولت را، به یک دولت الکترونیکی تبدیل کند. در این دولت کلیه خدمات دولتی با کمترین هزینه و مناسبترین و سریع‌ترین شیوه و بالاترین کیفیت عرضه می‌شود. شهروندان و شرکت‌ها و موسسات دولتی از طریق دولت الکترونیکی فعالیت‌های گوناگون نظیر: پرداخت مالیات، تجدید گواهی‌نامه، تجدید جواز کسب و ثبت ازدواج و طلاق و... را عرضه می‌کنند. طرح ملی دولت الکترونیکی بر اساس

ارزیابی شورای فناوری اطلاعات از رشد ۳۸.۹۵ درصدی تا پایان پارسل بر خوردار شد. در آخرین تهیه‌بندی کشورها از نظر شاخص‌های EGDی که بیانگر وضعیت پیاده‌سازی دولت الکترونیک در جهان به شمار می‌رود، ایران بارشده ۲۰ پله‌ای، جایگاه خود را در میان ۱۰۶ کشور جهان به رتبه ۸۶ ارتقا داده است. بر پایه گزارش سال ۲۰۱۶ سازمان ملل، ایران از نظر دولت الکترونیک در جایگاه ۱۰۶ جهان قرار داشت و حتی نسبت به سال ۲۰۱۴ یک رتبه تنزل کرد. شاخص توسعه دولت الکترونیک، یک شاخص اندازه‌گیری ترکیبی برای سنجش تمایل و ظرفیت استفاده یک دولت از ابزارهای ارتباطات و فناوری اطلاعات برای ارائه خدمات عمومی است.

شهر هوشمند نیازمند همکاری شهرداری

در کنار واگسسی همچون دولت الکترونیکی، خدمات هوشمند همواره از واژه شهر هوشمند نیز استفاده شده است. منظور از شهر هوشمند دستکم در حوزه خدمات شهری استفاده از تکنولوژی به منظور ایجاد سهولت در زندگی شهری است. محمدجواد آذری جهری - وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات - هم‌چنین در دومین همایش شهر هوشمند، با اشاره به مشاهده نشانه‌های هوشمندسازی در پایتخت از اقدامات شهرداری تهران تقدیر کرد و گفت: باید شاخص گذاری کنیم تا بتوانیم امسال را با سال گذشته مقایسه و ارزیابی درستی از وضعیت هوشمندسازی داشته باشیم. وی با بیان این که هوشمندسازی یعنی اطلاعات بگیریم و آن را تحلیل کنیم که بر اساس آن تصمیم‌گیری کنیم، افزود: «یکی از مصادیق هوشمندسازی در کنترل وضع هواست که به لحظه،

وزیر ارتباطات: «بی‌تردید شکل‌گیری دولت الکترونیکی نیازمند حضور همه دستگاه‌هاست؛ تقریباً حدود ۲۵۰۰ دستگاه اجرایی در کشور وجود دارد که باید متصل شوند و خوشبختانه اتصال دستگاه‌های اجرایی به این حوزه بارشده ۱۰ برابری مواجه شده است.»

شاخص‌های آلودگی اندازه‌گیری و پردازش می‌شود تا میزان آلودگی و علت‌های اصلی آن مشخص شود.» وزیر ارتباطات، با تاکید بر این که هنوز به پارامترهای زیادی نیاز است تا اطلاعات را به صورت هوشمند دریافت و پردازش کنیم و بر اساس آن تصمیم بگیریم، خاطر نشان کرد: امروز با استفاده از سنسورها و عکس‌های ماهواره‌ای می‌توان میزان و نوع پوشش گیاهی مناطق مختلف را اندازه‌گیری کرد و هر روز را زندگی شهری است. محمدجواد آذری جهری - وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات - هم‌چنین در دومین همایش شهر هوشمند، با اشاره به مشاهده نشانه‌های هوشمندسازی در پایتخت از اقدامات شهرداری تهران تقدیر کرد و گفت: باید شاخص گذاری کنیم تا بتوانیم امسال را با سال گذشته مقایسه و ارزیابی درستی از وضعیت هوشمندسازی داشته باشیم. وی با بیان این که هوشمندسازی یعنی اطلاعات بگیریم و آن را تحلیل کنیم که بر اساس آن تصمیم‌گیری کنیم، افزود: «یکی از مصادیق هوشمندسازی در صنوعی فعالیت دارند که بازارهای

آن، حوزه‌های شهر هوشمند است و باید در مورد آن شاخص گذاری کنیم و بدانیم امروز چند خانه هوشمند در تهران داریم و سال آینده چند خانه هوشمند باید در تهران داشته باشیم.» عضو کابینه دولت تدبیر و امید، سومین و مهم‌ترین ضلع هوشمندسازی را شهروند هوشمند اعلام کرد و گفت: شهر هوشمند، شهروند هوشمند می‌خواهد. برای ارتقای هر شهروند در استفاده از سرویس‌های هوشمند نیاز به آموزش است که با یک برنامه مشترک میان وزارت ارتباطات و شهرداری قابل انجام است.

مزایای دولت الکترونیکی برای اقتصاد

دولت الکترونیکی در عصر حاضر دارای مزایای بیشمار برای دولت‌ها است. بهبود ارائه خدمات دولتی و ایجاد حس رضایتمندی در شهروندان از جمله دستاوردهای دولت الکترونیکی است. در این بین ایجاد بهبود مستمر خدمات بر بستر خدمات الکترونیکی دارای مزایای مستقیم در حوزه اقتصاد کلان نیز می‌باشد. کاهش هزینه‌های دولت، صرفه‌جویی در وقت و انرژی، کاهش آلودگی شهر و هوا بدلیل کاهش ترافیک و عدم حضور فیزیکی، کاهش فساد اداری و افزایش سطح آگاهی مردم، همسوسازی سرمایه‌گذاران با نیازهای شهروندان از جمله دستاوردهای ایجاد دولت الکترونیکی است. استفاده از ابزارهای فناوری ارتباطات و اطلاعات در حوزه مسائل اقتصادی و مخصوصاً مسائل مربوط به بوروکراسی کشور علاوه بر اینکه موجب ایجاد حوزه‌های جدید در اقتصاد با عنوان اقتصاد دیجیتالی شده است، همچنین می‌تواند در متن خود موجبات ایجاد شفافیت اقتصادی را هم فراهم بیاورد. ایجاد شفافیت اقتصادی که حالا ضرورتی جدی برای کشور محسوب می‌شود، می‌تواند در بستر فناوری‌های نوین ارتباطاتی و اطلاعاتی میسر شود. با این شرط که پیگیری برای تحقق دولت الکترونیکی در صدر اولویت‌های مربوط به این حوزه قرار بگیرد. بر اساس اطلاعات سایت مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست جمهوری همچنین در این زمینه نشان می‌دهد کشورهایی که دارای شاخص فساد پایین‌تر و شفافیت بودجه بالاتر هستند، وضعیت مناسب‌تری در شاخص دولت الکترونیکی دارا هستند. میزان اثرگذاری برای کشورهای در حال توسعه به مراتب بیشتر از کشورهای توسعه یافته است. البته مدیریت فساد اداری در بخش دولتی تا حد بسیار زیادی مبتنی بر تصمیم‌های مدیریت و عوامل کلان‌تر سازمانی و محیطی است و فناوری اطلاعات نمی‌تواند فی‌نفسه فساد را کاهش دهد.

کاهش هزینه‌های دولت، صرفه‌جویی در وقت و انرژی، کاهش آلودگی شهر و هوا بدلیل کاهش ترافیک و عدم حضور فیزیکی، کاهش فساد اداری و افزایش سطح آگاهی مردم و همسوسازی سرمایه‌گذاری‌ها با نیازهای شهروندان از جمله دستاوردهای ایجاد دولت الکترونیکی است

سازمان‌های دولتی، کسب و کارها و کارمندان دولتی، کاربران منافع دولت الکترونیکی نه تنها نصیب خود دولت، بلکه شامل حال شهروندان، بخش خصوصی و کارکنان دولت نیز می‌شود. به عبارتی دولت الکترونیکی یک سیستم اقتصادی و اجتماعی و یک حلقه زنجیره وار میان دولت، شهروندان و کسب و کار است. ارائه این خدمات توسط دولت، ابزاری جهت افزایش قدرت پاسخگویی، مشارکت مردمی، انعطاف‌پذیری ساختار دولت و کاهش هزینه، تمرکز تخلفات و فساد اداری و در نهایت ایجاد شفافیت اقتصادی است. همچنین بر اساس فاکتورها و عواملی که از آنها به عنوان ارزش‌های اجتماعی یاد می‌شود، چشم‌انداز اجرای دولت الکترونیکی در توسعه ارزش‌های اجتماعی می‌تواند به افزایش شفافیت و کاهش فساد اداری، بهبود رابطه شهروندان و دولت، بازگرداندن اعتماد به دولت و ارائه خدمات اجتماعی قوی، کاهش نابرابری در آموزش و اشتغال، بهبود مهارت‌ها و توانمندسازی روستاییان، بهبود ارائه خدمات و کاهش شکاف دیجیتالی، افزایش بهره‌وری و اثربخشی در ارائه خدمات، افزایش تعاملات داخلی و بیرونی دولت با شهروندان و مشارکت شهروندان با فرصت‌های برابر بیانجامد. دولت الکترونیک همچنین می‌تواند باعث افزایش شفافیت و شمول مشکلات مربوط به اطلاعات نامتقارن را با افزایش دسترسی به اطلاعات کاهش دهد. نتایج مطالعات در این زمینه نشان می‌دهد کشورهایی که دارای شاخص فساد پایین‌تر و شفافیت بودجه بالاتر هستند، وضعیت مناسب‌تری در شاخص دولت الکترونیکی دارا هستند. میزان اثرگذاری برای کشورهای در حال توسعه به مراتب بیشتر از کشورهای توسعه یافته است. البته مدیریت فساد اداری در بخش دولتی تا حد بسیار زیادی مبتنی بر تصمیم‌های مدیریت و عوامل کلان‌تر سازمانی و محیطی است و فناوری اطلاعات نمی‌تواند فی‌نفسه فساد را کاهش دهد.

نهایی خواهد شد و این در حالی است که دولت تاکنون بارها تاکید کرده که توان مالی افزایش حقوق بیش از ۲۰ درصد ندارد و اگر نمایندگان بر آن اصرار دارند باید منابع لازم برای این افزایش را نیز پیش‌بینی کنند.

پلکانی اعمال شد؛ به طوری که حقوق‌های بالا، کمتر و پایین‌تر از حد بیشتری افزایش حقوق برخوردار شدند. با این وجود سرانجام حقوق کارکنان و نحوه تغییر آن در هنگام بررسی لایحه در مجلس

افزایش حقوق کارمندان دولت باز هم پلکانی است

اما آخرین اخبار دریافتی از منابع مطلع در مورد افزایش حقوق کارکنان در سال آینده از این حکایت دارد که رشد پیش‌بینی شده به صورت پلکانی اعمال خواهد شد و به روال امسال است؛ به گونه‌ای که ۲۰ درصد اعلام شده متوسط رشد حقوق کارکنان بوده و در این صورت ممکن است برخی گروه‌های حقوقی تا ۱۰ درصد و برخی دیگر حتی تا ۳۰ درصد افزایش برخوردار شوند. در عین حال که حقوق‌های بالا و قابل توجه نیز از رشد حقوق برخوردار نخواهند شد.

در سال جاری نیز افزایش حقوق به روالی بود که بین شش تا ۲۰ درصد و به صورت

کنون بحث‌های زیادی در مورد افزایش حقوق کارکنان مطرح شده است، اما آنچه دولت در لایحه بودجه پیشنهاد کرد متوسط ۲۰ درصد بود. این نرخ گرچه تاکنون با واکنش‌هایی از سوی برخی نمایندگان و البته کارشناسان همراه بوده و در مواردی این اعتقاد وجود دارد که باید از رشد بیشتری برخوردار باشد.

گرچه نحوه افزایش حقوق کارکنان مشخص نشده است اما برخی اعلام‌ها در این زمینه از این حکایت داشت که با توجه به اینکه دولت توان افزایش بیش از ۲۰ درصدی حقوق را ندارد، افزایش حقوق تمام کارکنان در سال بعد را ۲۰ درصد اعمال خواهد کرد.

با وجود بحث‌هایی که در مورد احتمال افزایش یکسان حقوق در سال ۱۳۹۸ مطرح است، دولت افزایش پلکانی حقوق را مانند امسال اعمال خواهد کرد. به گزارش ایسنا، افزایش حقوق کارکنان دولت در سال آینده شرایط خاص خود را دارد؛ به هر حال افزایش تورم در ماه‌های اخیر و متأثر شدن زندگی و معیشت مردم موجب شد که حتی برای سال جاری نیز موضوع افزایش مجدد حقوق مطرح شود ولی به هر دلیلی دولت از آن خودداری و به سال آینده موکول کرد. در زمان تدوین لایحه بودجه سال آینده تا

محدودیت تراکنش‌های بانکی برای هر کد ملی

شفافیت از راه محدودیت!

بانک مرکزی ایران محدودیتی را در سقف تراکنش‌های بانکی ایجاد کرده که این امر می‌تواند شفاف‌سازی را در نظام بانکی افزایش دهد و راه‌های پول‌شویی را تا حدودی ببندد. به گزارش ایسنا، چندی پیش عبدالناصر همتی، رئیس کل بانک مرکزی با انتقاد از نحوه نقل و انتقالات بانکی کارتی و شفاف‌نویس این نقل و انتقالات گفت: در حال حاضر هر شخصی می‌تواند با استفاده از دستگاه‌های پوز هر مبلغی را که می‌خواهد جابجا کند و تنها سقف ۵۰ میلیون تومان برای هر تراکنش وجود دارد، اما هر کسی می‌تواند به هر تعدادی که می‌خواهد این کار را انجام دهد که در هیچ جای دنیا به این شکل نیست. وی اظهار کرده بود که افراد نباید بتوانند به همین راحتی حجم بزرگی از پول را بدون مشخص بودن دلایل آن تنها با استفاده از یک دستگاه پوز جابجا کنند که در این راستا برای هر کارت بانکی سقف تراکنش مالی ۵۰ میلیون تومان در روز در نظر گرفته شده است. در نظر گرفتن سقف ۵۰ میلیون تومانی تراکنش برای هر کارت بانکی با وجود اینکه اقدام خوبی از سوی بانک مرکزی بود، اما ممکن بود افراد باتجربه کارت‌های متعدد از بانک‌های مختلف اقدام به جابجایی پول از طریق چند کارت کنند که همتی پیش از این نیز گفته بود که با ایجاد سقف تراکنش برای هر کد ملی جلوی این کار را نیز می‌گیریم. اما از ابتدای هفته جاری بانک مرکزی برای هر کد ملی از طریق کارت‌های بانکی سقف تراکنش ۱۰۰ میلیون تومان را در نظر گرفته است و در عین حال سقف تراکنش با هر کارت بانکی نیز ۵۰ میلیون تومان خواهد بود. بر اساس اعلام ناصر حکیمی، معاون فناوری‌های نوین بانک مرکزی با این اقدام از جابه‌جایی و جوه میلیاردری با ابزار کارت و خالی شدن حساب‌ها در مبالغ کلان جلوگیری می‌شود و در این مسیر موضوعی که برای بانک مرکزی اهمیت دارد این است که مبداء و مقصد پول مشخص باشد و مبالغ هنگفت بدون قابلیت پیگیری جابجا نشود. البته این موضوع ممکن است برخی از خریداران و فروشندگان کالاهای گران‌قیمت را نگران کند که حکیمی در این باره نیز تصریح کرد: با اقدامات دولت در عمل هیچ محدودیتی در انتقال وجه با مبالغ بالا به وجود نیامده است و مردم برای انتقال وجه یا خرید با مبالغ بالا می‌توانند از سامانه ساتنا این عملیات را بدون محدودیت انجام دهند. به گفته وی مردم همچنین می‌توانند در معاملات بزرگ با مبالغ بالا از انواع اقسام چک‌ها از جمله چک عادی، مژدار و تضمین‌شده بهره‌گیرند. اقدامات اخیر بانک مرکزی در تغییر دستورالعمل‌ها و ابلاغ بخش‌نامه‌های جدید نشان می‌دهد که شاید این بار عزم جدی برای مقابله با فساد و راه‌های آن در کشور ایجاد شده باشد و بتوان از این طریق بخشی از اقتصاد ایران را بازایی کرد. یکی از متداول‌ترین روش‌های پول‌شویی انتقال مبالغ بزرگ بین حساب‌های مختلف است، تا جایی که در این پول در میان حساب‌ها گم‌شود و نتوان آن را پیگیری کرد که اقدام اخیر بانک مرکزی سبب می‌شود تا از این اقدام جلوگیری شود و در صورت انتقال مبالغ بالای پول، مبداء و مقصد آن به‌طور دقیق مشخص و قابلیت پیگیری برای بانک مرکزی وجود داشته باشد.

رئیس اتاق اصناف ایران:

سه‌شنبه بازار و جمعه بازارها را تعطیل کنید

رئیس اتاق اصناف ایران اعلام کرد: اگر بازارچه‌های محلی بر اساس نیاز مردم و مطابق ماده ۱۶ قانون بهبود محیط کسب و کار باشد، مشکلی ندارد اما بازارهایی مانند سه‌شنبه‌بازارها و جمعه‌بازارها مخالفیم و باید تعطیل شوند. علی فاضلی در گفت‌وگو با ایسنا، یادآور شد: اگر بازارچه‌های محلی بر اساس نیاز مردم باشد و آنچه در ماده ۱۶ قانون بهبود محیط کسب و کار باشد، در آن رعایت شود، مشکلی ندارد، چرا که این قانون صراحتاً اعلام می‌کند که تولیدکنندگان کوچکی که محیطی برای عرضه تولیداتشان ندارند یا تولیدکنندگان خانگی یا تولیدکنندگان کشاورزی که نمی‌توانند محصولاتشان را به صورت مستقیم به دست مردم برسانند، باید این فضا در قالب بازارچه‌های محلی در اختیارشان قرار بگیرد و وزارت راه و شهرسازی و شهرداری‌ها مکلفند که این فضا را برای آن‌ها فراهم کنند. وی افزود: اگر راه‌اندازی و توسعه بازارچه‌های محلی بر این اساس و مطابق با این قانون باشد، پسندیده است و قانون هم به آن اشاره کرده است اما اگر بازارهای محلی مانند بازار روز و شب، به نام سه‌شنبه‌بازارها و جمعه‌بازارها و... باشد، با آن مخالفیم. چرا که بنگاه‌های کوچک و بزرگ اقتصادی وجود دارد و راه‌اندازی این گونه بازارهای محلی با اقتصاد آن‌ها همخوانی ندارد.